

Малъко момче – големъ българинъ

Пътувахъ от Неврокопъ за Кавала. Отобусът летѣше по гладкото шосе, кое то като дълга лента лежатушкаше между зелените хълмове. Грохотът му бѣше по гълънъти тишината на ранното пролѣтно утро и се носѣше на дълъжъ и ширъ надъ ниви и ливади.

Горе, на рида, се бѣлѣха малките къщици на постовете – единствените нѣми пазачи, които до неотдавна бѣлѣха наше отъ възете.

Отминахме и поваления граниченъ камъкъ. Тукъ вече шосето имаше малъкъ наклонъ и пъсканията на отобуса станаха по-тихи и по-спокойни.

– Сега, следъ малко, ще видите укрепителната линия, ще видите . . . разказваше нѣкой задъ мене.

Възползувахъ се отъ любезния разказвачъ. Главата ми се въртѣше на лъво и на дъсно, а погледът ми се луташе по скали тъ и търсъше да открие бункери, укрепителни линии, окопи . . .

Неочаквано отъ дъсната ми страна едно зъвнливо момчешко гласче, занарежда нѣщо. Азъ се обрнахъ къмъ него.

– На втори постъ германцитъ . . . – разказваше то и мѣташе пламънът погледъ на разни страни.

Бѣше тринадесетъ-четиринадесетъ годишно здраво, набито момче, въ униформа на бранникъ. То разказваше и махаше съ ръка. Устните му бѣха засъхнали, очите се тъхнаха, сякашъ виждаше още картината, за която разказваше. Никой не го слушаше, защото господина задъ мене нареджаше съ дебель гласъ:

– Виждате ли тия дупки по шосето? Въ тѣхъ е имало мини, които отпосле германцитъ сѫ обезвредили.

– Откѫде знаешъ за нападението на германцитъ? – попита бранника.

Поласканъ отъ вниманието ми, той обрна глава, погледна ме съ пламтящи очи и добави:

– Азъ служа въ . . . полкъ.

– Че какъ служишъ, нали си малъкъ?

– Сирақъ съмъ. Гърцътъ заклаха баща ми, защото не искаше да каже, че е гръкъ, а следъ него умре и майка ми. Отъ село Куманичъ съмъ и се казвамъ Янчо Димитровъ Хасковъ. Когато избѣгахъ отъ село ме прибраха въ полка и си останахъ тамъ.

– Каква работа вършишъ въ полка?

– Ходя на училище. Въ четвърти класъ съмъ, а презъ свободното си време помагамъ на ковчежника, нося писма . . . Все се намира работа, стига човѣкъ да иска да работи.

Самоувѣрениятъ и искренъ тонъ на момчето ми хареса. Обрнахъ се къмъ него, седнахъ по-удобно и го помолихъ да ми разкаже, ако знае нѣщо за войната.

– Какъ да не зная! Срещу шести бѣхъ . . .

Малкиятъ бранникъ разказваше съ жаръ, устремилъ погледъ въ една точка. Ръцетъ му се движеха разпалено, въ очите му искреще огнь.

– Забучаха отгоре щуките, забумтѣха ордия и картечници отдолу, а коли и танкове се низеха свободно напредъ, като че не срещаха никакви прѣчки.

